

วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านทะเลนอก

โครงการเล่าเรื่องชุมชนผ่านสื่อดิจิทัล E-Book เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเกาะหนูเกาะแมว ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านทะเลนอก ตำบลหัวเขา อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

ที่มาและความสำคัญ

ชุมชนบ้านทะเลนอก ตำบลห้วยเขา อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา เป็นชุมชนชายฝั่งที่มีทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรมที่โดดเด่น โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ ได้แก่ เกาะหนู และ เกาะแมว ซึ่งตั้งอยู่บริเวณปากอ่าวเมืองสงขลา ใกล้กับ สงขลา เกาะทั้งสองแห่งมีตำนาน เรื่องเล่าพื้นบ้าน และทัศนียภาพทางธรรมชาติที่สวยงาม อีกทั้งยังมีความสำคัญต่อระบบนิเวศชายฝั่งและวิถีชีวิตของชุมชนประมงพื้นบ้าน

ปัจจุบัน การท่องเที่ยวชุมชนมีบทบาทสำคัญในการสร้างรายได้และยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ โดยเฉพาะรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่เน้นการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน อย่างไรก็ตาม การประชาสัมพันธ์ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวยังขาดสื่อที่สามารถถ่ายทอดเรื่องราว อัตลักษณ์ และคุณค่าของชุมชนได้อย่างเป็นระบบและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายในวงกว้าง

ที่มาและความสำคัญ

ในยุคดิจิทัล สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น E-Book เป็นช่องทางที่มีประสิทธิภาพในการเผยแพร่ข้อมูล สามารถเข้าถึงได้สะดวกผ่านสมาร์ทโฟนและอุปกรณ์พกพา อีกทั้งยังสามารถผสมผสานภาพ เสียง และการออกแบบที่น่าสนใจ เพื่อสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดึงดูดใจมากกว่าสื่อสิ่งพิมพ์แบบดั้งเดิม

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในการจัดทำโครงการเล่าเรื่องชุมชนผ่านสื่อดิจิทัลในรูปแบบ E-Book เพื่อรวบรวมองค์ความรู้ ถ่ายทอดเรื่องราวของชุมชนบ้านทะเลนอก และส่งเสริมการท่องเที่ยว เกาะหนู-เกาะแมว ให้เป็นที่รู้จักในวงกว้างมากยิ่งขึ้น อันจะนำไปสู่การกระตุ้นเศรษฐกิจชุมชน การสร้างความตระหนักด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านประวัติความเป็นมา วิถีชีวิต วัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนบ้าน ทะเลนอก ตำบลห้วยเขา อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

2. เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และเชิง อนุรักษ์ในพื้นที่เกาะหนู-เกาะแมว จังหวัดสงขลา

3. เพื่อส่งเสริมการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ บ้านทะเลนอก ผ่านสื่อดิจิทัลที่เข้าถึงได้ง่าย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ข้อมูลประวัติความเป็นมา วิถีชีวิต วัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน บ้านทะเลนอกที่เป็นระบบและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อได้
2. ชุมชนมีสื่อดิจิทัล (E-Book) สำหรับใช้เผยแพร่และส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์บริเวณเกาะหนู-เกาะแมวอย่างเหมาะสม
3. นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงข้อมูลการท่องเที่ยวได้สะดวก ส่งผลให้เกิดการรับรู้และความสนใจในแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
4. ช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านทะเลนอก และเพิ่มโอกาสในการสร้างรายได้ให้กับชุมชน

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. ประวัติความเป็นมา วิถีชีวิต วัฒนธรรม และเอกลักษณ์ของชุมชนบ้านทะเลนอก
2. รูปแบบและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่เกาะหนู-เกาะแมว
3. แนวทางการประชาสัมพันธ์และการพัฒนา E-Book เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและสร้างรายได้ให้กับชุมชน

ขอบเขตด้านพื้นที่

ชุมชนบ้านทะเลนอก ตำบล ห้วยเขา อำเภอ สิงหนคร จังหวัด สงขลา ๘
กลุ่มวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านทะเลนอก

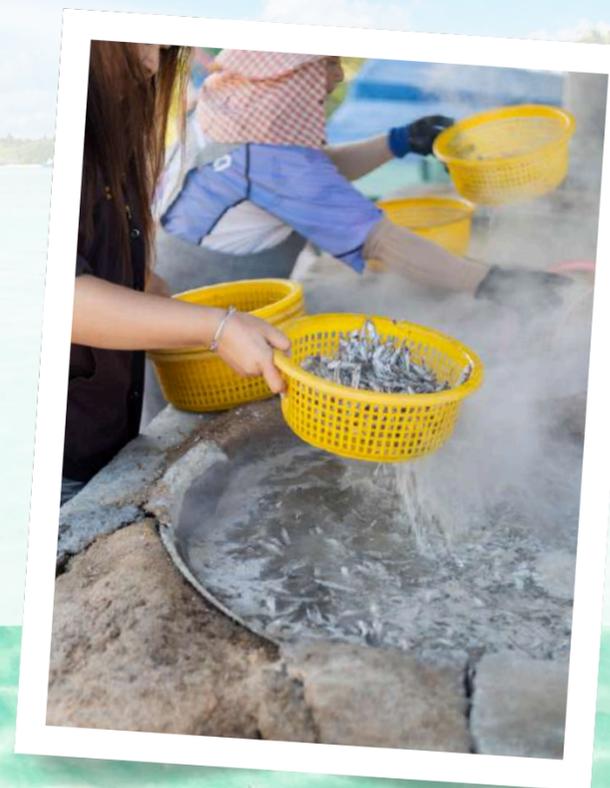
ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้นำชุมชน ชาวบ้านในชุมชนบ้านทะเลนอก และสมาชิกในกลุ่มของวิสาหกิจชุมชน
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านทะเลนอก จำนวน 10 คน

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ตั้งแต่วันที่ 27 พฤศจิกายน 2568 ถึงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2569

วิธีการดำเนินงาน

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา E-BOOK เล่าเรื่องชุมชนบ้านทะเลนอก เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเกาะหนู-เกาะแมว โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PARTICIPATORY ACTION RESEARCH: PAR) เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน โดยดำเนินการเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นการวางแผน (Planning)

ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับบริบทของชุมชนบ้านทะเลนอก ประวัติความเป็นมา วิถีชีวิต วัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยวบริเวณเกาะหนู-เกาะแมว รวมทั้งประชุมร่วมกับผู้นำชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทางและวางแผนการจัดทำ E-Book

วิธีการดำเนินงาน

2. ขั้นตอนการปฏิบัติการ (ACTION)

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ การสังเกต และการบันทึกภาพ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ เรียบเรียง ออกแบบ และพัฒนา E-BOOK เพื่อใช้เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชน

วิธีการดำเนินงาน

3. ขั้นตอนการสังเกตและประเมินผล (Observation)

ภายหลังจากการจัดทำ E-Book แล้วเสร็จ คณะผู้จัดทำได้เผยแพร่ผ่าน QR Code ไปติดตั้งบริเวณป้ายท่าลงเรือ เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถสแกนเข้าถึงข้อมูลก่อนเดินทางไปยังเกาะหนู-เกาะแมว รวมทั้งเผยแพร่ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อขยายการเข้าถึง

ในการประเมินผล ได้จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ประสิทธิภาพของ E-Book ในการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชน

วิธีการดำเนินงาน

4. ขั้นตอนการสะท้อนผลและปรับปรุง (Reflection)

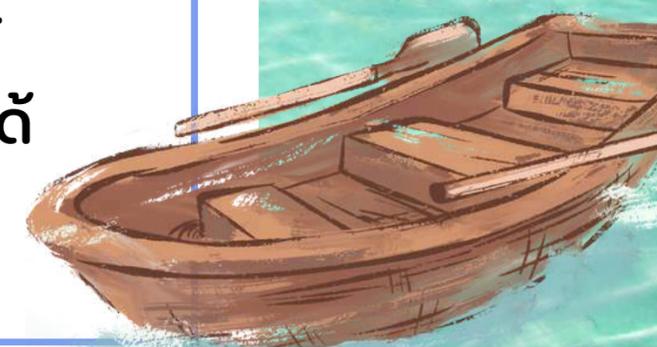
นำข้อมูลจากการประเมินผลมาวิเคราะห์ร่วมกับชุมชน เพื่อปรับปรุงเนื้อหาและรูปแบบของ E-Book ให้มีความเหมาะสม ชัดเจน และตรงกับความต้องการของผู้ใช้งานมากยิ่งขึ้น

ผลการดำเนินงาน

จากการดำเนินโครงการเล่าเรื่องชุมชนผ่านสื่อดิจิทัล E-Book เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเกาะหนู-เกาะแมว ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านทะเลนอก ตำบลห้วยเขา อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา พบว่า การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยเริ่มจากการศึกษาข้อมูลบริบทของชุมชน ทั้งด้านประวัติความเป็นมา วิถีชีวิต วัฒนธรรม และจุดเด่นด้านการท่องเที่ยว เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และเรียบเรียงอย่างเป็นระบบ

จากนั้นได้พัฒนาเป็นสื่อดิจิทัลในรูปแบบ E-Book ที่มีเนื้อหาครอบคลุมเกี่ยวกับประวัติชุมชน แหล่งท่องเที่ยวเกาะหนู-เกาะแมว กิจกรรมการท่องเที่ยว และข้อมูลการเดินทาง โดยออกแบบให้มีความสวยงาม อ่านง่าย และเหมาะสมกับการเผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์ เมื่อจัดทำเสร็จแล้ว ได้สร้าง QR Code เพื่อนำไปติดตั้งบริเวณป้ายท่าลงเรือ เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถสแกนและเข้าถึงข้อมูลได้สะดวกก่อนเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว

ผลการดำเนินงาน

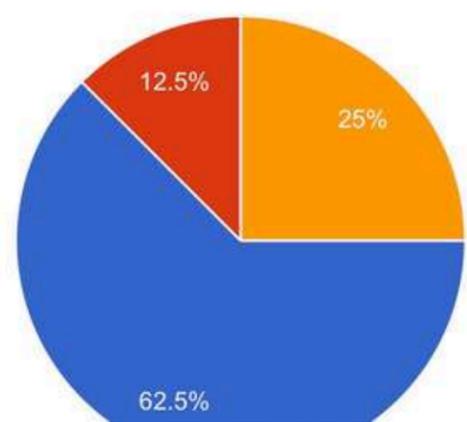
นอกจากนี้ ยังมีการเผยแพร่แบบสอบถามความพึงพอใจผ่านเพจของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เพื่อประเมินผลการใช้งานและรวบรวมข้อเสนอแนะจากนักท่องเที่ยว ผลการประเมินพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในด้านความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูล ความชัดเจนของเนื้อหา และรูปแบบการนำเสนอที่ทันสมัย ทั้งนี้ ข้อเสนอแนะที่ได้รับสามารถนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาสื่อให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในอนาคต

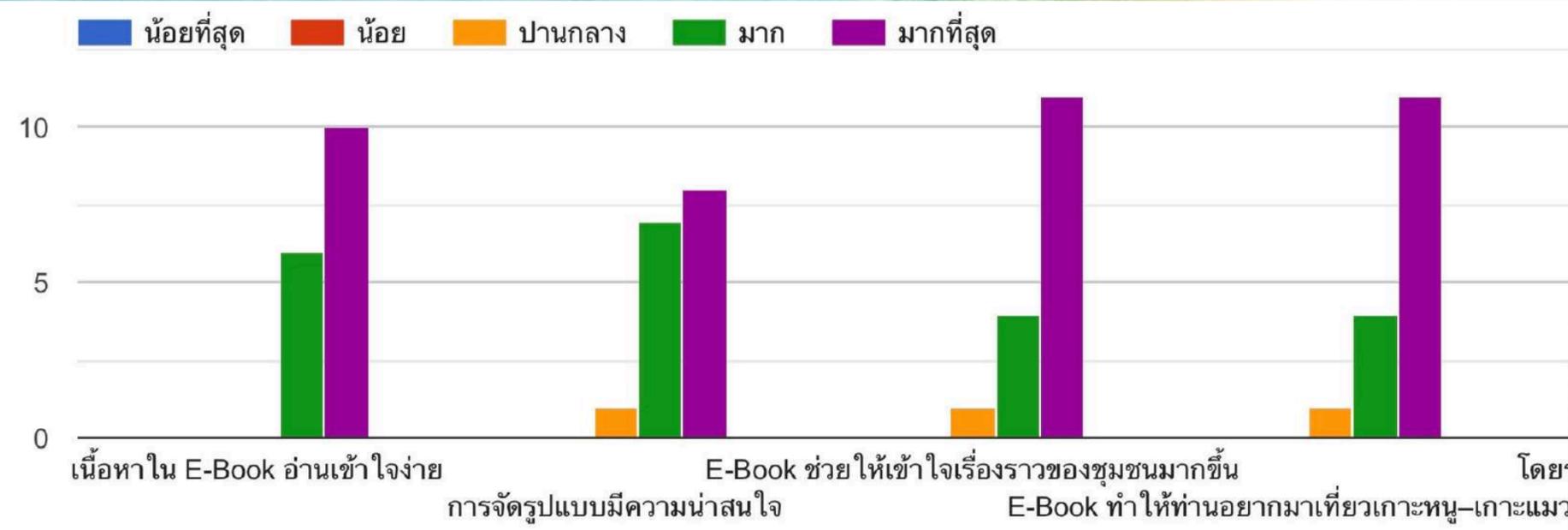
ท่านรู้จัก E-Book นี้จากช่องทางใด

คำตอบ 16 ข้อ

คัดลอกแผนภูมิ

- QR Code ในพื้นที่
- Facebook
- เพื่อนแนะนำ

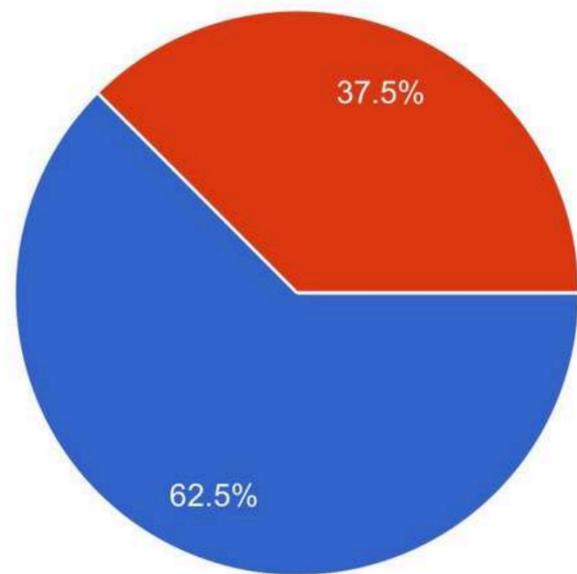

ผลการดำเนินงาน

เพศ

คำตอบ 16 ข้อ

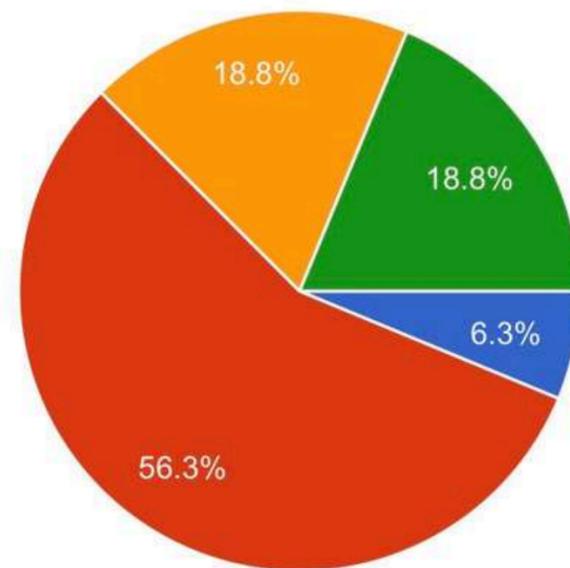
คัดลอกแผนภูมิ

- ชาย
- หญิง

แบบประเมินความพึงพอใจ

ช่วงอายุ

คำตอบ 16 ข้อ

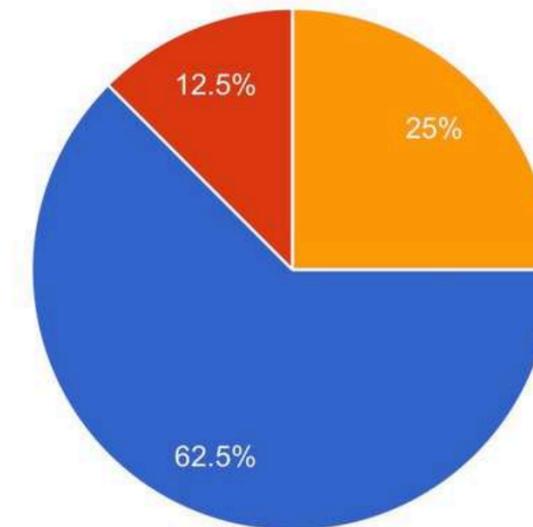

คัดลอกแผนภูมิ

- ต่ำกว่า 18 ปี
- 18-25 ปี
- 26-40 ปี
- 41 ปีขึ้นไป

ท่านรู้จัก E-Book นี้จากช่องทางใด

คำตอบ 16 ข้อ

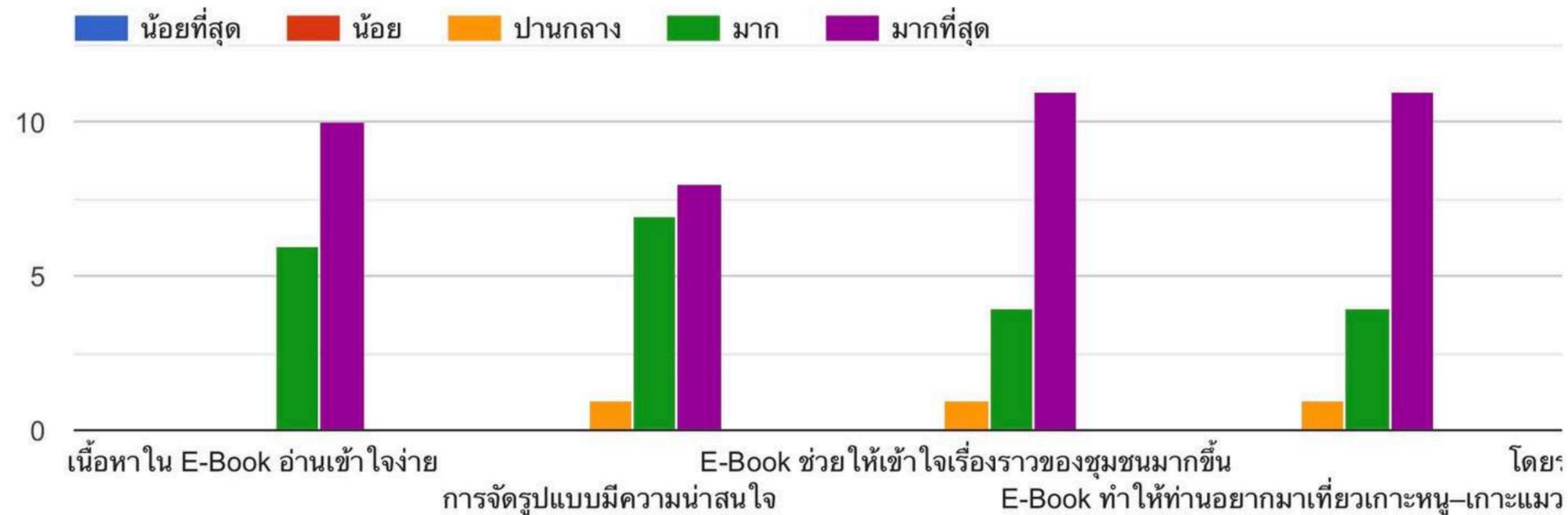

คัดลอกแผนภูมิ

- QR Code ในพื้นที่
- Facebook
- เพื่อนแนะนำ

ผลการดำเนินงาน

แบบประเมินความพึงพอใจ

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คำตอบ 6 ข้อ

-
- ดีมาก
- ดีมากครับ
- อ่านแล้วเข้าใจ รูปภาพสวยครบเลยคะ
- น่าสนใจ ทำให้อยากเที่ยวในชุมชนเลยคับ
- เป็นรูปแบบที่ดี แต่ควรใส่ข้อมูลให้ชัดกว่านี้

สรุปและอภิปรายผล

โดยสรุป โครงการเล่าเรื่องชุมชนผ่านสื่อดิจิทัล E-Book สามารถดำเนินงานได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ทั้งในด้านการศึกษารวบรวมข้อมูลบริบทของชุมชน และการพัฒนาเป็นสื่อดิจิทัลที่มีเนื้อหาครบถ้วน เข้าใจง่าย และเป็นระบบการเผยแพร่ผ่าน QR Code และสื่อสังคมออนไลน์ช่วยให้นักท่องเที่ยวเข้าถึงข้อมูลได้สะดวก รวดเร็ว และสามารถเรียนรู้เรื่องราวของชุมชนก่อนเดินทาง

ผลการดำเนินงานสะท้อนให้เห็นว่าสื่อดิจิทัลมีบทบาทสำคัญในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวชุมชน ช่วยเพิ่มการรับรู้ เสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดี และเป็นแนวทางในการสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนอย่างยั่งยืน

เส้นทีวีที่ชุมชน

✦ *สู่การพัฒนาด้วยวิถีชีวิต* ✦

ชุมชนบ้านทะเลนอก
ตำบลหัวเขา อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

เรื่องเล่าวิถีชีวิต ชุมชนบ้านทะเลนอก

ตำบลหัวเขา อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

ประวัติความเป็นมาของชุมชน

ประวัติการตั้งถิ่นฐาน

บ้านทะเลนอก ตั้งอยู่ในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา เป็นชุมชนไทยมุสลิมขนาดเล็กที่มีประวัติความเป็นมายาวนาน โดยในช่วงประมาณปี พ.ศ. 2510 พื้นที่บริเวณนี้มีความสำคัญในเชิงภูมิศาสตร์และวัฒนธรรม โดยเฉพาะ “คลองคูเมือง” ซึ่งเป็นคลองสายประวัติศาสตร์ที่ทอดยาวเลียบริมชายฝั่งทะเลอ่าวไทย มาจากบริเวณทวดหัวเขาแดง ไปจนถึงบริเวณสุสานสุลต่านสุลัยมาน (หรือ “โถ้วชุมชน” ตามคำเรียกของชาวมุสลิม และ “ทวดชุมชน” ในหมู่นักวิชาการ) รวมระยะประมาณ 2 กิโลเมตร มีความกว้างเฉลี่ยประมาณ 15 เมตร และลึก 2-3 เมตร คลองคูเมืองในอดีตเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ มีพันธุ์ปลาหลากหลายจากทะเลอ่าวไทย เช่น ปลาโคบและปลาแมว รวมถึงมีระบบนิเวศที่ประกอบด้วยต้นไม้น้ำ เช่น ต้นสาบ ขะพรวัว และลำเจียก ตลอดจนหาดทรายขาวสะอาด เป็นจุดเด่นของพื้นที่ ชุมชนในยุคนั้นมีบ้านเรือนประมาณ 10 หลังคาเรือน ใหญ่เป็นชาวไทยมุสลิมที่ประกอบอาชีพประมงพื้นบ้าน โดยใช้เรือขาดเป็นพาหนะหลักในการเดินทางทางน้ำ

วิถีชีวิตดั้งเดิม

ชาวบ้านใช้คลองในการคมนาคมและค้าขาย มีวัฒนธรรมผสมผสานระหว่างมุสลิมและชุมชนใกล้เคียง เช่น การละเล่นแข่งเรือพาย ซักกะเชอ ไหวงาน ประเพณีไร่รวมกัน ปัจจุบันยังคงประมงพื้นบ้านควบคู่กับทำสวนเงาะพันธุ์ทะเลสาบสงขลา

ตัวอย่าง E - Book

เกาะหญู&เกาะแมว

มีให้เลือก 2 ช่วงเวลา

- ✓ 8.00-12.00 น.
- ✓ 13.00-17.00 น.

พาน้ำเที่ยวครบวงจร ชมเกาะ ปีนผา ท่องทะเล พายเรือคายัค และดำน้ำดูปะการัง
 เรือบริการ มีฟรีเสื้อชูชีพ ฟรีน้ำดื่มเย็นๆ ฟรีรองเท้ากันปะการัง บาด ฟรีสน็อกเก้นดำน้ำ

(คนละ250บ.บวกประกันอุบัติเหตุคนละ49บ.)
 เรือคายัคเช่าเพิ่มสำละ200นั่งได้2-3คน

ติดต่อสอบถาม
 โทร 081-963-4289

299.-
 ราคาต่อ 1 ท่าน

กิจกรรมการท่องเที่ยวไนท์ริป

- ล่องเรือชมเกาะหญูเกาะแมว
- ดำน้ำดูปะการังแบบโกลซิด
- พายเรือคายัค ผจญภัยเบาๆ
- ฉายรูปวิวตามโศดหินสีชมพู
- ปีนผาชมพู ขึ้นเกาะหญู อดชมวิว
- ลากเรือคายัคแบบเบาๆไปๆ
- เหยื่อดำมรกต ฉายรูปภายใต้ไฟ
- กระโดดน้ำสะพานวัดใจ

วิสาหกิจชุมชน
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านทะเลนอก

QR Code (E - Book)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะต่อโครงการ

1. การต่อยอดการเผยแพร่สื่อ ควรขยายช่องทางเผยแพร่ E-Book ไปยังแพลตฟอร์มต่างๆ เช่น เว็บไซต์การท่องเที่ยวของจังหวัด และแพลตฟอร์มโซเชียลมีเดียเพิ่มเติม เพื่อเพิ่มการเข้าถึงของนักท่องเที่ยวกลุ่มต่าง ๆ
2. การพัฒนาเนื้อหาให้หลากหลายขึ้น แนะนำให้เพิ่มเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมท่องเที่ยวอื่น ๆ เช่น เส้นทางธรรมชาติ กิจกรรมชุมชน และบริการเช่าพาหนะ เพื่อให้ผู้ใช้งานสามารถวางแผนการเดินทางได้ครบในเล่มเดียว

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การขยายขอบเขตตัวแปรวิจัยควรพิจารณารวมตัวแปรด้านผลกระทบทางเศรษฐกิจของชุมชน เช่น จำนวนรายได้ที่เพิ่มขึ้น หรือจำนวนผู้เข้าพักในพื้นที่ หลังจากเผยแพร่ E-Book เพื่อวัดผลเชิงเศรษฐกิจควบคู่กับผลทางการรับรู้

จัดทำโดย

นางสาวสุภิตา เนื้อแก้ว รหัสนิสิต 651011319

Thank you